

SLOVENSKI NAROD

Izhaja vsak dan popoldne, izvenredne nedelje in praznike. — Inserati: do 30 petič 2 D, do 100 vrst 2 D 50 p, večji inserati petič vrsta 4 D; notice, poslano, izjave, reklame, preklicji beseda 2 D. — Popust po dogovoru. — Inseratni davek posebej. — „Slovenski Narod“ velja letno v Jugoslaviji 240 D, za inozemstvo 360 D.

Upravitelji: Kraljeva ulica št. 5, pritličje. — Telefon št. 304.

Uredništvo: Kraljeva ulica št. 5, I. nadstropje. — Telefon št. 34.

Poština plačana v gotovini.

Za kooperacijo večine in manjšine.

Koncem aprila stopi sedanja, morada samo v portfeljih izpremenjena vlada pred Narodno skupščino, da poda svojo deklaracijo. V tej nepolitični deklaraciji bo vlada našela, kakor napovedujejo poročila iz Beograda, prav izdatno število zakonskih načrtov, ki se naj uzakonijo še pred velikimi poletnimi počitnicami. Priznati moramo, da je ta zakonodavni program prav obsežen in da vsebuje zelo koristne in potrebne zakone. Tako dobimo samo iz prosvetnega ministrstva celo kopico obštoritnih zakonov, kakor zakon o ljudskih šolah, o srednjih šolah, o univerzah, o trgovskih in učiteljskih šolah. Vlada je pripravila zakon o sodnikih, izda tiskovni zakon, ki ga Narodna skupščina vendarle modernizira v smislu sodobnih tiskovnih svobodščin, kmetijstvu pojde na roko z modernim kreditnim zakonom za seljake itd.

Vsi ti in še drugi zakonski načrti se pravkar s polno paro izdelujejo po ministrstvih. Vsak dan nam poročajo o kakem novem zakonskem načrtu. Po pravici pričakujemo, da se temu primeru tudi interes naše politike usmeri h konkretni zakonodaji in da se jame naša notranja politika predvsem pečati s stvarnimi predlogi, z načelnimi odločbami teh zakonskih načrtov!

Sedaj, ko je tudi največja opozicijska stranka priznala državno in nacionalno edinstvo in ko se je postavila na stvarno, realno stališče, je položaj kakor ustvarjen za podrobno razpravo in oceno pozitivnega zakonodajnega dela, ki se bo obravnavalo in uzakonilo v predstojih sedaj Narodne skupščine. Sedaj je prišel trenutek, da govori opozicija, da govori predvsem taka opozicija, ki kakor Radičeva priznava Viškovčanska država in nacionalna načela, in da razpravlja z vlado ne o delitvi oblasti, do katere nima nobene pravice, marveč o skupnem sodelovanju v Narodni skupščini. Mi potrebujemo koncentracijo strank v Narodni skupščini! Proti vladni koncentraciji smo iz političnih razlogov, ki jih morda prihodnost obrazloži. Sedaj gre pač po izpremenjenju Radičeve stranke k pozitivni državnostnosti za to, da se naide skupno torišče koncentracijskega dela v Narodni skupščini. Številni zakonski osnutki so kakor ustvarjeni za to, da se med vlado, med večino in opozicijo vrši lojalni dvogovor ter sporazumevanje za poedine kompromisne solucije predležih zakonskih osnutkov.

Seve je za tako sodelovanje, za tako lojalno koncentracijsko delovanje v Narodni skupščini potrebno, da se opozicija predvsem otrese tistega strupenega duha, ki se ga je bila v glavnem navzela od slovenskih klerikalcev in pa od bivših srbijskih opozicijskih. Ti skupaj so vnesli v našo Narodno skupščino in v naše javno življenje duh nestrpnosti, zagriženosti in zahrbnosti, ki smatra za glavno nalogo opozicije, da se dokopije do vlade in državne oblasti, pa naj magari propade pri tem vse naše gospodarstvo.

Pod tem vidikom si želimo in ohtamod nove orientacije Radičeve stranke, če bo seve dosledna in lojalna, marsikatero izpremembo. Za enkrat je mogoča samo kooperacija v Narodni skupščini. Do sedaj skrajno defektivne stranke naj dokažejo, da imajo za pozitivno državnostnost, za pametno zakonodajo in da so v to svrhu pripravljene sodelovati z vlado pri izgotavljanju in uzakonjenju pametnih gospodarskih in socialnih zakonov v Narodni skupščini.

Opozicija, predvsem Radičeva opozicija pa ima priliko, da dokaže miroljubnost in svojo lojalno pozitivnost s svojim lojalnim zadržanjem v Narodni skupščini in sploh v javnem našem političnem življenju naj posvedoči, da ji gre odslej res samo za stvari, ne pa za osebe. Pozitivna zakonodaja naj postane glavno torišče naše notranje politike!

Senzacijone ne politične kombinacije.

Sporazum med radikali in frankovci? — Frakovci vstopijo v radikalno stranko? — Kraljevo kronanje v Zagrebu. — Ustanovitev reda »Tomislavove zvezde«. — Vse kombinacije so gole fraze. — Važna izjava radikalnega politika. — Minister doktor Žerjav v avdijenci.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Današnji Opozicijski tisk, zlasti oni v Zagrebu »Pravda« priobčujoje iz Zagreba telefonska poročila svojih dopisnikov, da so pogajanja med radikali in frankovci za skupno sodelovanje končana. Pogajanja so trajala od petka do nedelje zvečer. Kot glavni posredovalec med obema strankama je fungiral sotrudnik beogradskega »Balkana« Manko Gagliardi. Današnja »Politika« objavlja tudi tri točke sporazuma med radikali in frankovci (?). Te točke se glase: 1) Stranka prava se razpusti in njeni pristavi vstopijo v narodnoradikalno stranko. 2) Delegati stranke prava imajo oficijelno priti v Beograd in v glavnim odobrom radikalne stranke urediti podrobnosti o vstopu pristavov stranke prava v radikalno stranko. 3) S tem v zvezi radikalna stranka spremeni nekatere člene svojega strankinega programa. 3) Na kongresu narodnoradikalne stranke, ki se ima sklicati meseca avgusta, se ima objaviti sporazum glede revizije ustave in glede bistvenih vprašanj o Hrvatski.

K zadnji točki pripominja »Politika«, da ima narodno radikalna stranka staviti v svoj program nekatere točke o ureditvi Hrvatske, govore celo, da se ima kralj s kraljico kronati v Zagrebu povodom svečanosti ob 1000letnici obstoja hrvatskega kraljevstva. Maziljenje kralja in kraljice bi se imejo vršiti v samostanu Zlati v Srbiji, dočim bi se izvršil državni akt kronanja v Zagrebu samem. Ustanoviti se ima po zahtevi »Politike« tudi poseben red »Tomislavove zvezde«, ki bi na eni strani nosil sliko hrvatskega kralja Tomislava in na drugi strani sliko kralja Aleksandra I. z letnicama 925.—1925.

K temu poročilu še pristavlja »Politika«, da so zagrebški radikali zelo nezadovoljni s to kombinacijo, ker smatrajo, da je med frankovci veliko število elementov, ki so za časa svetovne vojne Avstrijem denuncirali dosledne osebe in je nevarnost, da ti elementi ne kompromitirajo narodnoradikalne stranke na Hrvatskem.

— Beograd, 7. aprila. (Izv. Ob 12) Opozicijski tisk, zlasti oni v PZagrebu in Beogradu, je danes jutraj razširil najbolj fantastične politične kombinacije, v katerih naj bi bili angažirani radikali. Gotovi del opozicijskega bloka je pod senzacionalnimi naslovi objavljali »sporazum med radikali in hrvatskimi frankovci«. Drugi del opozicijskega tiska je napovedoval koalicio večine Hrvatov in večine Srbov. Te informacije prihajajo v zagrebški tisk sedaj s posebnimi srbske strani. Tako danes jutraj javlja znani »Jutarnji list« vest, da je sedaj brez dvoma, da stojimo pred novo orijentacijo vsega našega strankarskega življenja, ki se bo sedaj razvijalo

pod koalicio narodno-radikalne stranke in Hrvatske seljaške stranke. Na vse te kombinacije je treba kratko in krepko odgovoriti tako:

Vaš dopisnik je danes popoldne imel priliko govoriti z zelo uglednim voditeljem radikalne stranke in najbližjim prijateljem g. Nikole Pašića. Glede vesti, ki se širijo o pogajanjih in sporazumu med radikali in frankovci, je izjavil, da ni niti govora o kakem doseženem sporazumu. Če imena posredovalcev jasno kažejo, da stvar ni resna, ne samo to, marveč da je taka, da o njej ni potrebno izgubljati niti besedice. Znano je, da poveri ministrski predsednik Pašić, če hoče izvesti kak resen državni posel, važne politične misli vedno osebam, v katere ima popolno zaupanje in vsi zadevni posli gredo potem skozi njegove roke. S frankovci ni bilo nikakih pogajanj in posvetovanj in vse danes iz dozdevnega sporazuma izvalane konsekvence so napačne in lažljive.

Kar se tiče kronanja N. Vel. kralja v Zagrebu, so vse te vesti še preuranjene. O tem še ni nobenega sklepa. Ravno tako tudi pripovedka o ustanovitvi novega reda »Tomislavove zvezde« spada med netočne vesti.

Za ustanovitev novega reda je potreben poseben zakonski načrt. Vlada bi morala najprej torej skleniti, da izdela tak načrt. O načinu zakona sedaj še ni govora. Narodna radikalna stranka tudi ni po hlepna, da bi lovila svoje pristave pri drugih strankah. Svobodno je vsakemu, da stopi v katerokoli stranko, toda vodstvo narodno-radikalne stranke si bo vedno premislilo stopiti v prijateljska in intimna pogajanja s strankami, ki niso identične z njenim načelnim programom in v kateri se nahajajo elementi, kvarni državne mu edinstvu.

Tudi vesti o bodoči koalicii med narodno-radikalno stranko in HSS spadajo danes še vedno v kraljevstvo golih kombinacij. O tem ni potrebno izgubljati nadaljnjih besedi.

Politično življenje prehaja danes v predvelikonočno razpoloženje. Pri ministrskem predsedniku so bili maloštevilni sprejemi. Za danes popoldne je pozvan v avdijenco h kralju minister za šume in rudnike dr. Žerjav. Verjetno je, da odloži te dni svoje funkcije trgovski minister dr. Surmin in da ga bo nadomeščal minister Krsta Miletić.

Kakor nekateri listi poročajo, se je Pavle Radić pred svojim odhodom v Zagreb sestel tud z dr. Spaljakovićem. Trdijo, da je bil ta sestanek političnega značaja. Gre za mnoga vprašanja, ki se nanašajo na HRSS osebno na razmerje radičevcev do moskovske internacionale.

Sestava nove belgijske zbornice

— Bruselj, 6. aprila. (Izv.) Volitve v belgijski parlament so potekle popolnoma mirno. Ker vlada ni dosegla večine, je odstopila. Po doslej ugotovljenih volilnih rezultatih je nova zbornica sestavljena takole:

- a) socijalisti 73 mandator,
- b) katoliška stranka 82 mandator,
- c) liberalna stranka 26 in
- d) ostale manjše stranke 6 mandator.

Nobena stranka ni dobila absolutne večine. Na dnevnem redu je vprašanje koalicioje med socijalisti in katoliki.

SVEČANA ZAPRISEGA REKRUTOV V BEOGRADU.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Na Topčiderskem brdu je bila danes ob 10. popoldne svečana zaprisega vojaških novincev beogradske garnizije vseh formacij in tehničnih skupin. Svečanosti se je udeležila pehota, konjenica, artiljerija in tehnične oziroma pomožne čete. Zapriseženih je bilo 5000 novincev, to 2 polka gardne konjenice, artiljerija kraljeve garde, 2 pehotna polka kraljeve garde, več pehotnih polkov in 2 polna artiljerijska polka z vsemi tehničnimi, sanitetskimi in ostalimi četami. Svečani zaprisegi je prisostvoval N. Vel. kralj Aleksander.

Osební lov za državno oblast naj se umakne nesebičnemu sodelovanju pri pametni zakonodaji in pošteni državni upravi

Herriot za razpust parlamenta.

Zvišanje obtoka bankovcev. — Sanacija Francije. — Millerand prvič v senatu.

— Pariz, 6. aprila. Položaj Herriotovega kabineta postaja kritičen. Danes popoldne je bila seja min. sveta, na kateri je novo imenovan min. minister De Monzie razvijal svoje načrte o sanaciji Francije. Definitivnega sklepa še ni. Novi fin. ministar predlaga 1.) Obtok bankovcev se ima zvišati od 41 na 45 milijard. 2.) 10% oddaja premoženja v desetletnih obrokih Olajšave pri oddaji premoženja. Na prejele namerava vlada pozvati narod na prostovoljno oddajo, če bi ostal apel na patriotizem brezuspešen, se uvede obvezna oddaja 3.) Donos iz premoženjske oddaje se vprerabi za amortizacijo notranjega dolga. Kakor zatrjuje »Liberté«, je Herriot oločen nasprotnik povišanja obtoka bankovcev.

V političnih krogih zelo živahno komentirajo odstavke Herriotovega nedeljskega govora, v katerem je aludirai na razpust parlamenta. Opozarjajo na to, da je med socijalisti vedno večje razpoloženje za razpis novih volitev. Za slučaj novih volitev gre levičarski blok v volitno borbo z geslom: Odprava senata in reorganizacija parlamentarnega sistema. V nedeljo v senat parlamentu izvoljeni Millerand se je večeraj udeležil prve seje senata, kjer je opravil predpisane formalnosti. Senator Poincaré je z navdušenjem podal roko svojem novemu tovarišu, kar je vzbudilo ironične pripombe, ker je znano, da sta si bila Poincaré in Millerand vedno trda nasprotnika.

Panika na italijanskih borzah.

Velikanske borze izgube. — Borze zatvorjene. — 2 milijardi lir škode.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Beogradski jutranji listi javljajo iz Rima 6. t. m.: Na italijanskih borzah je danes nastopila velika panika radi izvedbe dekreta o borznih agentih, ki ga je izdal fin. minister. Zaprte so borze v Rimu, Milanu, Genovi, Trstu in Turniu. V Rimu in Milanu so bile na borzi tudi velike demonstracije. Padali so vrednostni papirji. Celokupno škodo na borznih izgubah cenijo na dve milijardi. Iz Trsta prihaja slično, toda bolj previdno poročilo o paniki na italijanskih borzah. Radi dekreta fin. ministra se borzni agentje na italijan. borzah vprizorili stavko. Na borzah so notirali samo državne papirje in valute. Vsi drugi vrednostni papirji niso bili notirani in je bil promet popolnoma opuščen. V borznih krogih vlada veliko ogorčenje proti sedanjí finančni politiki.

URADNIŠKI KONGRES V LJUBLJANI.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Sročil ob 18. je bila seja glavnega odbora Zveze uradniških organizacij. Glavni odbor je razmotril program za kongres uradniških organizacij, ki se vrši na velikonočne praznike v Ljubljani. Glavni točki dnevnega reda ste: 1. Izplačilo razlike uradniških prejemkov in 2. Gradnja uradniških stanovanj.

VOHUNSKA AFERA V SKOPLJU.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) V Skoplju vzbuja splošno senzacijo vohunska afera, v katero je zepleten neki Rudolf Paček iz Prage. Že od leta 1912. je vohunil za Avstrijo in se mu je pozneje posrečilo stopiti kot dobrovoljec v srbsko armado. Vedno in tud sedaj je vohunil na račun Dunaja. Po šljali je poročila o stanju naše vojske na pram Grški, Bolgarski in Albanski.

DR. KOROŠEC ORGANIZIRA NA HRVATSKEM KLERIKALNO STRANKO.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) »Politika« javlja iz Zagreba, da je večeraj tja prispel vodja SLS dr. Korošec in takoj stopil v stike s zastopniki HPS. Značilno je, da se dr. Korošec ni sestel s zastopniki HRSS. Po informacijah beogradske »Politike«, namerava dr. Korošec reorganizirati HPS in začeti propagando za to stranko med hrvatskim narodom.

BIVŠI PERZIJSKI ŠAH UMRL.

Rim, 6. aprila. (Avala.) V San Remu je umrl bivši perzijski šah Mehmed Ali. Zadel ga je kap. Bil je star 52 let. Njegovo truplo bodo prepeljali v Teheran.

DRŽAVNI PODTAJNIK GASPARRI ZAMENJAN.

Beograd, 6. aprila. p. Po informacijah iz Rima se sodi, da bo državni podtajnik v Vatikanu, Gasparri, zamenjan z drugo osebo nostjo. Gasparri je sedaj bolan ter bo odpotoval na daljši odmor.

SPOMENICA STANOVANJSKIH NAJEMNIKOV POSLANCEM.

Beograd, 6. aprila p. Zveza stanovanjskih najemnikov je povodom razprave o stanovanjskem zakonu poslala vsem poslancem spomenico, v kateri zahteva, naj se ne upoštevajo pri sprejetju stanovanjskega zakona ožji in enostranski interesi hišnih lastnikov, pač pa interesi družb, naroda in splošnosti. Spomenica zahteva, naj država zgradi stanovanja za svoje uradnike, da se najemnikom dá primerna zaščita in zajamči neodpovedljivost tako glede najema, kakor glede najemnine.

TRGOVINSKA KONFERENCA V RIMU.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) V narodni skupščini so se danes ob 11. popoldne sestali člani skupščinske delegacije, večine in manjšine, ki se udeležijo za dne 19. t. m. sklicane interparlamentarne konference v Rimu. Naša delegacija odpotuje v Rim dne 17. t. m.

ZAKON O ORGANIZACIJI REDNIH SODIŠČ.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Min. svet sprejme na današnji seji, ki je sklicana za 16. popoldne, v končni redakciji načrt zakona o organizaciji rednih sodišč.

VELIKI KRAVALI V FRANGOSKEM PARLAMENTU.

— Pariz, 7. aprila. (Izv.) Na sročni seji senata je prišlo do viharja in izgrediv, ki so jih vprizorili levičarski senatorji proti novozvoljenemu senatorju Millerandu, ki je bil svojočasno izrazit socijalni demokrat, so očitali levičarji renegatstvo. Do bučnih viharjev je prišlo, ko je socijalist Reboul očital Millerandu, da senat ne more pozdravljati človeka, ki je zatajil svoje prepričanje. Denaica je Millerandu prirejala ves čas ovacije in vzklikala »žive la republika«!

ZAKON O ODSKODNINI PO POVODNJU.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Več radikalnih in samostojno demokratskih poslancev je sestavilo načrt zakona o odškodnini, ki se ima izplačati poljedelcem za škodo, povzročeno po povodnjih in toči.

KONEC ČETASKIH VPADOV V MAKEDONIJO.

— Beograd, 7. aprila. (Izv.) Iz Skoplja javljajo, da so obmejne oblasti s pomočjo orožništva in vojaštva popolnoma zatrlje zibanje razbojniških tolp in da je javna varnost upostavljena. Zadnje dneve so prijeli poslednje člane razbojniške tolpe vojvode Divljanca, ki je bil strah in trepet prebivalstvu južnih krajev.

Borzna poročila.

Ljubljanska borza.

LESNI TRG

Cerovi krili od 2 m dolžine, od 25 cm premera naprej, fco nakladna postaja za 100 kg, 10 vagonov: denar 18, blago 18, zaključek 18; madijeri 75x225, 4-6 dolžine, 33/33, fco meja: blago 625; smrekove in jelove deske, III. vrsta, fco meja: denar 540; bukovo ogljje la, vilano, fco Podbrdo, 1 vagon: denar 118, blago 118, zaključek 114.

ZITNI TRG:

Pšenica »Rosafe« 79/80 kg fco Post. trans., blago 405; otrobi pšenični, drobnj, juta vreče, par. Ljublj., blago 200; koruza promptna par Ljublj., blago 212.50; koruza mešana, par Ljublj., blago 197.50; koruza prima, par jesenice, 1 vag. denar 218, blago 210, zaključek 210; krompir rdeč, fco štaj. post., blago 140; krompir beli, fco štaj. post., blago 125; krompir rumen, fco štaj. post., blago 110; bučne pečke, fco hrvatska post., blago 560; fizioi mandalon, fco Ljublj., denar 310.

Efekt: 2% drž. renta za vol. škodo: denar 160, blago 161, zaključek 160; 7% inv. pos. iz l. 1921: blago 61; Celjska posojilnica d. d.: denar 210, blago 212; Lj. kreditna banka: denar 217; Merkantilna banka: denar 110, blago 128; Prva hrvatska štedionica: denar 828, blago 838; Kreditni zavod: denar 190, blago 200; Nihag: denar 50; Strojne tovarne in livarne: blago 134; Trboveljska premogokopna družba: denar 405, blago 408; Združene papirnice: denar 100, blago 107; Stavbena: denar 265, blago 280; 4% kr. drž. pos. l. 1917: blago 21.

Zagrebska borza.

Dne 7. aprila. Sprejeto ob 13.

Devize: Curih 11.89—11.99, Prag. 182.25—185.25, Pariz 315.50—320.50, New. York 61.25—62.23, London 295.03—298.03, Trst 250.70—253.70, Berlin 14.675—14.825, Dunaj 0.0862—0.0882.

70dstotno invest. posol. 1912 61.61.50 2 in polodstot. drž. rente za ratnu štetu 159—9.50, Ljubljanska kreditna 225—227, Centralna banka 15—16, Hrv. eskomptna banka 105—106, Kreditna banka, Zgb. 105—108, Hipotekarna banka 58—59, Jugobanka 98—100, Praštedionica 830—840, Slavenska banka 72, Eksploatacija 42—44, Drava d. d. Osijek 190—200, Sečerana, Osijek 640, Isis d. d. 60—62, Nihag 44—50, Gutman 435—440, Slavake 140, Slavonija 54—55, Trboveljska 400—418, Union, paromlin 450, Vevče 100—.

Inozemske borze.

— Curih, 7. aprila. Današnja borza Beograd 8.30, Pariz 26.60, London 24.79, Newyork 518, Milan 21.20, Praga 15.35, Dunaj 0.007385.

— Trst, 7. aprila. Borza: Beograd 39.40—39.50, Pariz 125.25—125.75, London 116.80—117, Newyork 24.40—24.44, Curih 470—472, Praga 72.25—72.75, Dunaj 0.0340—0.0345.

— Dunaj, 6. aprila. Devize: Beograd 11.46—11.50, London 33.945—34.045, Milan 29.12—29.24, Newyork 709.35—711.85, Pariz 36.66—36.82, Praga 21.035—21.115, Curih 136.83—137.83.

Valute: dolar 707.60—711.60, dinar 11.45—11.51, lira 29.19—29.39, češka krona 21.01—21.13.

Milan Plut.

Po dolgem neizmernem trpljenju je danes umrl na Stodencu znani slovenski novinar Milan Plut, član uredništva »Jutra«. Pokojnik je bil doma iz Bele Kralje. Rojen je bil v Gradcu leta 1884. Prve gimnazijske razrede je dovršil v Novem mestu, nato pa je odšel v Karlovac, kjer je absolviral VI. razred gimnazije. Med gimnazijski je takrat nastalo močno jugoslovensko gibanje, za katerega se je navdušil tudi mladi Plut. Ker mu razmere niso dovoljevale, da bi mogel končati svoje študije, se je napotil v širni svet, da si najde kake kruha. Sreče ga je gnalo v Srbijo. V Beogradu si je služil kruh s sodelovanjem pri raznih beogradskih listih. Kasneje je dobil službo pri srbskem presbiteriju, kjer je imel referat za slovenske liste, iz katerih je pridno črpal za srbsko vladu, pa tudi za srbsko javnost zanimive politične in kulturne vesti. Bil je v tistih časih edini, ki je vzdrževal vezi med Srbi in Slovenci. Ko so v septembru 1904. ob kronanju kralja Petra priredili v Beogradu prvo jugoslovensko umetniško razstavo, je bil Plut črna roka pripravljalnemu odboru v njegovih stikih s slovenskimi umetniki. Milan Plut je tudi dal iniciativno za to, da so bili na kronanske svečanosti povabljeni tudi Slovenci in slovenski listi. Udeležba številnih Slovencev pri kronanskih svečanostih, sodelovanje slovenskih umetnikov pri prvi jugoslovenski umetniški razstavi, to je bil temelj za nadaljnje, vedno živahnije kulturne, pa tudi politične stike med Beogradom in Ljubljano. V »Narodni Obrabi« je takrat deloval kapetan Milan Pribičević. Pribičević je pritegnil k sodelovanju Pluta, da bi z njegovo pomočjo vzpostavil zveze tudi s Slovenci. To se je tem lažje posrežilo, ker je »Slovenski Narod« takrat našel Pluta za stalnega svojega beogradskega dopisnika. Kot tak je redno pošiljal listu svoje dopise, ki so bili vsi pisani v strogo jugoslovenskem duhu. Poleg svojih dopisov je Plut pošiljal listu tudi redno brozavice in pismene informacije iz uradnega presbiterija. Da je bila slovenska napredna javnost potem »Slovenskega Naroda« informirana med carinsko vojno z Avstrijo l. 1906 in kasneje ob aneksijski krizi leta 1908. v srbskem smislu, je ponajveč zasluha pokojnega Pluta. Slovenci izleti v Beograd, stalni poseti srbskih književnikov in pa tudi politikov in oficirjev v Ljubljani so pripomogli, da se je bratsko razmerje med

Slovenci in Srbi vedno bolj poglabljevalo in s tem doseglo, da je bila v nekaj letih na predna slovenska javnost popolnoma orientirana o srbskilem duhu. Stiki med Beogradom in Ljubljano so v teh letih postali že tako očividni, da so nemški listi leta 1908. obdoličili beogradske politične kroge, da so oni vpriporili znane ljubljanske septembarske demonstracije. O tem svedoči brošura »Von Laibach nach Belgrad«.

L. 1910. se je Plut preselil iz Beograda v Ljubljano, ker tu ustanovil svoj dnevnik »Jutro«, ki ga je urejeval v radikalno-jugoslovenskem duhu. Ker so podpre, ki jih je sprva dobival, usahnile, list pa si medtem ni mogel ustvariti krepke, močne podlage, je »Jutro« moralo l. 1913. prenehati izhajati v Ljubljani. Plut je poskušal svojo srečo še v Trstu. Toda tudi tu so bile finančne težave tako velike, da je moral tudi tu prenehati z izdajanjem svojega lista. Vrnil se je v Ljubljano, kjer je dobil mesto v uredništvu »Dneva«. Obenem je pridno dopisoval o slovenskih političnih in kulturnih razmerah v beogradske liste. V tej službi je ostal do izbruhne svetovne vojne. Dasi je bil politično osumljen, vendar se mu je posrečilo razpršiti vse nezaupanje in sumničenje. Ko je prišel v vojsko, so ga sprejeli celo v oficirsko šolo in ga po položnih izpitih imenovali za poročnika. Prideljen je bil tržaškemu 97. pehotnemu polku. S tem polkom je prišel v Ukrajino, kjer ga je presenetila ruska revolucija in kasneje prevrat v domovini. Z ostalimi svojimi slovenskimi tovariši je vzdržal v polku disciplino in se z njim začel v L. 1919. vrniti v domovino. Ko je jelo izhajati »Jutro«, je bil nameščen v uredništvo tega lista, kjer je ostal do svoje smrti. V Ljubljani je osnoval pododbor društva rezervnih oficirjev, kateremu je posvetil vse svoje simpatije in vse svoje delo. Že pradi leti je bil bolehati na zavratni, neozdravljivi bolezni. Pred tedni se je bolezen tako poslabšala, da so ga morali prepeljati v zavod za umobolne, kjer ga je danes dobra smrt rešila nezrečenega trpljenja.

S Plutom je ležal v grob eden izmed pionirjev jugoslovenske ideje, eden tistih skromnih javnih delavcev, ki je posvetil vse življenje ideji srbsko-slovenskega bratstva, ki pa za svoje delo ni zahteval in tudi ni našel nobenega priznanja. Še manj pa kake nagrade. Bodi pokojniku ohranjen svetel spomin!

vzame na razstavi prav častno mesto. Od borbi so v svojem vnuemu in vestnosti zbrali gradivo, in pretekli teden je žirija, sestojala iz delegatov posameznih odborov, izvršila pregled stvari in njih definitivni izbor. Določeno je, da se razen objektov, ki bodo izloženi po vitrinah v reprezentativnem paviljonu, ki naj vsebuje poglavitni del razstave in kjer bodo Zagreb bogato zastopani, izložijo v Grand Palais-u tudi kompletno opremljeni interjerji, kot Pirotski salon, jedilnica iz Splita, iz Ljubljane pa dekliška spalnica, z bistvenim namenom, da pokažemo in ponudimo svetu naše lepe čipke.

V Galeriji invalidov se uredi še poseben oddelek, kjer bodo razstavljene fotografije in slike naših planin in turistične. Tam bo razstavljena tudi umetnost gledališke opreme.

Izven tega oficijelnega dela razstave zgradi naša država, kakor vse druge, še poseben kloak kot prodajalnice za predmete, ki so sicer v okviru razstave, so pa namenjeni za razprodajo. Razstava in prodaja v kiosku bo posebej organizirana.

Kar se tiče Slovencev, je tukajšnja centralna žirija, ki je ogledala in ocenila predmete, sprejela z malimi izjemami vse zbrani material, med katerim naj tu omenimo zlasti spalnice iz Javorovega lesa, ki je aranžirana tako, da pridejo prav posebno do izraza pristne naše domače čipke.

Na razstavo se pošlje tudi skupina toalet in perila iz čipk in vezenin. Te edine bodo razstavljene posamič v mnogobrojnih oblikah.

Iz mariborske oblasti, kjer je zlasti visoko razvito pletarstvo, pride na razstavo predvsem kompletna klub-garnitura, izdelana po načrtih na podlagi narodnih motivov.

Iz naše javne in privatne arhitekture so bile izbrane številne fotografije in načrti. Iz grafike bo razstavljeno par albumov, serija naših grafično opremljenih knjig in revij.

Posebno pohvalno je ocenila komisija kolekcijo plaket iz plemenitega lesa, kot izrazite moderne-dekorativne predmete.

Nadalje je določena za razstavo kolekcija litih in brušenih predmetov cerkvenih in drugih posod iz »zlatega bronca«.

Dobro bo tudi zastopana naša kožarska, lončarska in puškarska obrt ter športna industrija.

Najprigodnejši uskršni darovi!

Penkala olovka i zlatno naliv pero

Dobrodelni koncert.

Glasbena Matica je priredila včeraj v Unioinu dobrodelni koncert na korist »Dečlega in materskega doma kraljice Marije« s sodelovanjem šolskega orkestra. Gl. M. pod vodstvom prof. Jeraja. Operne pevke B. Rozumove, pianistke M. Svalgerjeve, kapelnika Balatke kot spremljevalca in Slovenskega kvarteta. Poset koncerta bi bil lahko neprimerno boljši tako z ozirom na prelepe glasbene točke, kot na dobrodelni namen. Pred vsem bi vsaj ob tej priliki radi videli častništvo, ki se sicer kar nič ne zanima za naše umetniške dogodke.

Glavne točke sporeda in center zanimanja publike so bile orkestrske. Prof. Jeraj si je tu vzgojil godalni orkester, čigar izvajanja zaslužio najvišjo našo pozornost. Tako izvrstno in umetniško izdelanih stvari še od poklicnih, doraslih godalnih orkestrovi ni vedno pričakovati. Prof. Jeraj je sicer s temi malčki imel nizezerno mnogo truda, toda uspehi je bil najlepša nagrada za njegovo delo, polno poštenega potu in iskrene ljubezni do mladine in do glasbene umetnosti. Že takoj prva točka, Griegov preljudij za god. orkester, je izzvala burno odobravanje. Kaj čela humorja polna, sicer v vsem svojem trodelnem obsegu kmalu preneha. Haydnova otroška simfonija! Ta deca z otroškimi laštramenti, tako ganljivo priljiva in ritmično nezmotljiva, zasluži kup poljubčkov. Jeraj nas je premagal tudi s svojim srcem. Kralni, kabinetni stvarci sta bili Komzkevi

skladbici zlasti druga »Pravilica« obče priljubljena, ki jo je moral mladi orkester ponavljati. Zelo ljubezniva je Santlova Molitev za otroški zbor in godala ter harmonij. Osem pevčkov, kakor orglice razvrščenih na galeriji in ta orkester, to je bila slika, ki je morala odpreti srce vsakega grešnika. Za vse te lepote se ne morem prof. Jeraju drugače zahvaliti, ko da mu krepko stisnem roko.

Gdč. Rozumova je zapela globoko Ostrčilovo »Osiretelo dete« ter četrto narodnih pesmi iz zbirke 100 zanimivo in izvrstno harmoniziranih pesmi po Gsöfnerju, E. Krausu in Provazniku. Doživela je močno odobravanje in prejela šopek cvetlic. Gdč. Svalgerjeva je igrala troje Sukovih stvari: Pomlad, Vetrček in Hrepenenje s finim razumevanjem in nevsiljivim, skrbnim prednašanjem. Edina je, ki se pri nas sedaj udeležuje kot solistka z veliko srečo in rastočim uspehom.

Slovenski kvartete je zapele sester skladb (Spaka je dodal) izmed katerih sta najbolj ugajali Foersterjeva polifonska »V brezupnosti« in Ravnikova »Kam si šla, mladost ti moja?«. Moravska narodna je bila nekoliko meglena, intonačno n: brezhibna, ostale pa zelo častno zapet.

Dobrodelni koncert je bil tudi z ozirom na program glasbeno »dobrodelni« in ga smem prišteti k številu najčpše uspešnih koncertov letošnje sezone.

CURZONOV NASLEDNIK lord SALISBURG. Za predsednika tajnega državnega sveta bo imenovan kot namestnik pokojnega markiza Curzona lord Salisburg, ki je že vodil ta urad leta 1922.

Pametna odredba.

Prosvetno ministrstvo je izdalo odredbo, s katero zabranjuje šolskim nastavnikom in prosvetnim delavcem, ki se nahajajo v državnih službah, da sodelujejo pri društvih, kojih delo je naperjeno proti razvijanju državljanske zavesti v smislu nacionalnega edinstva in verske strpnosti.

Nekoliko predolgo je čakalo naše prosvetno ministrstvo, predno je izdalo to pametno odredbo. Pomislimo, koliko je učiteljev manjšinskih naših obmejnih pokrajin. V Banatu sigurno delujejo društva, kojih nameni niso baš lojalni napram naši državi. Ideji. Lahko rečemo, da je večina društev, ki jih vzdržuje naša madžarska manjšina v Banatu, zlasti okoli Subotice, irendentično navdahnjena. In v takih društvih naj deluje državni uradnik in nastavnik prosvetnega ministrstva?

Isto sliko nam nudijo razmere v Makedoniji. Tudi tamkaj nastopa marsikatero društvo z irendentičnimi stremiljenji, ali je gotovo napram naših državnim in nacionalnim idejam apatično, ravnodušno in morda celo direktno sovražno. Tu je treba prepovedati javnim prosvetnim delavcem vsako sodelovanje.

Kaj naj končno rečemo o tistih džemijetih in muslimanskih društvih, ki goje v izrazito versko mešanih pokrajinah naše države mirnemu nacionalnemu in versko-mu sožitju tako nevarno in škodljivo versko nestrnost? So tu društva džemijeta in Spahove politične organizacije. Ali naj morda država plačuje g. Spahu in Ferad beg Dragi brezplačne prosvetne delavce? Ali ni morda Spahova politična stranka privatna organizacija g. Spahie, namenjena osebnim ambicijam? In take osebnosti ambicije naj podpirajo državni uradniki?

Nekaj sličnega imamo v Sloveniji. Tudi tu je SLS izrazito defetistična, v skrajnem slučaju nacionalno indiferentna. Je pa zato tembolj separatistična in versko nestrna. Prosvetno ministrstvo je storilo pametne korake, ko sedaj zabranjuje našemu učitelstvu, da sodeluje v društvih, ki nimajo za državo in naš narod nič trohice srca

in ki niti ne nacionalno in versko nestrnost Srbov, Hrvatov in Slovencev. Naša prosvetna uprava naj v tem oziru radi kakor razlišni teren ter učitelstvu na podlagi ministrske odredbe kratkoma prepove delovanje v organizacijah in društvih SLS.

Otrok, 145 T 18

čigar čut govori sam od sebe, sovraži mlo, hel njegova slabotna kožica ne more prenesti razdraženosti, katero le ta vedno iztva.

Nežna kožica otroka tudi ženske potrebuje v resnici posebnega mila.

MILO SIMON

(Crema SIMON) popolnoma čisto in neolirno, prijetno parfimirano, ki vsebuje razen tega lista svojstva kakor znamenita CREMA SIMON in je torej to milo najbolj priporočljivo za ženske in otroke.

Prodaja se povsod krema, prašek in milo SIMON Parfumerie SIMON, 19 Fg. St. Martin, Paris

Politične vesti.

Vzpostavitev diplomatskih odnosov s Turčijo. Kot polnomočni minister odputuje v Carigrad naš delegat, ki ima nalogo vzpostaviti od leta 1913. dalje pretrgane diplomatske odnose s Turčijo. Formalno je še doslej vladalo med obema državama vojno stanje, ker je naša vlada odklonila podpis lausanske mirovne pogodbe. Diplomatične zveze se obnove v najkrajšem času.

Pridobivanje Slovencev. Slovence si je izmislil novo spletko, ki naj v slovensko javnost glede sedanjega političnega položaja. Po njegovem mnenju deluje Pašić na to, da pridobi Hrvate in Slovence! Besedica »pridobi« je v tej zvezi veljavna. Pašić naj pridobi Slovence! Kakor da bi bili Slovence šele potrebno pridobivati! Napredni in nacionalni Slovenci so že davno opredeljeni! So za narodno in državno edinstvo proti separatizmu in verski mržnji. Tu ni treba nobenega pridobivanja. Končno ni treba pridobivati klerikalno stranko, ki bo že sama šla v Kanoso, kakor je šla HRSS. Upajmo, da ni potrebno, da se država približa aristokraciji, marveč politiki se morajo približati državi in narodu, da obema pošteno in nesebično služijo!

Šah.

Jugoslovenski šahovski training-turnir v Ljubljani.

O veliki noči se vrši v Ljubljani prireditev, jugoslovenski šahovski training-turnir, na katerega opozarjamo vse ljubitelje šahovske igre.

Turnirja se udeležijo: internacionalna šahovska mojstra ing. dr. Milan Vidmar (Ljubljana) in prof. Astaloš (Sarajevo), jugoslov. šah. mojster prof. Čirič (Sremski Karlovci) ter E. Kramer (Maribor) in L. Furulič (Ljubljana), ki sta na jugoslov. šahovskem turnirju v Novem Sadu dosegla krasne uspehe. Kakor je javnosti že znano, nas loči le še kratek čas od matcha med našim mojstrom dr. Vidmarjem in svetovnim šahovskim championom dr. Laskerjem. Za dr. Vidmarja bo tedaj velkokolični ljubljanski turnir nekaka predpriprava za težak boj, ki ga letos še čaka, enake za prof. Astaloša training za enega letošnjih internacionalnih turnirjev. Ostali trije fakti udeleženci bodo imeli prvikrat oficijelno priliko, da se merijo z našima internacionalcema.

Turnir doseže po svoji kvaliteti breddvoma ožje mojstrske turnirje v inozemstvu. Turnir se vrši v igralnici kavarn »Emona«. Natančen pričetek turnirja in igralne ure se objavimo. Aranžma je v rokah ljubljanskega šahovskega kluba.

Inserirajte v »Slov. Narodu«!

Repertoar Narodnega gledališča v Ljubljani.

Drama.
Začetek ob 20. zvečer.
Torek, 7. aprila: Zaprt.
Sreda, 8. aprila: Rosmersholm red F.
Četrtek, 9. aprila: Zaprt.
Petek, 10. aprila: Zaprt.
Sobota, 11. aprila: Zaprt.
Nedelja, 12. aprila: Golgota. Izven.
Ponedeljek, 13. aprila: Lizistrata. Izven.
Opera.
Začetek ob 20. zvečer.
Torek, 7. aprila: Bohema. Red F.
Sreda, 8. aprila: Carmen. Red D.
Četrtek, 9. aprila: Zaprt.
Petek, 10. aprila: Zaprt.
Sobota, 11. aprila: Zaprt.
Nedelja, 12. aprila: Don Juan. Izven.
Ponedeljek, 13. aprila: Carmen. Izven.

Mednarodna razstava moderne dekorativne umetnosti v Parizu.

Kakor smo že poročali, se završujejo v Parizu priprave za veličastno svetovno razstavo dekorativne umetnosti. Na takozvanem Elizejskem polju ob Seini je zgrajeno 24 držav svoje reprezentativne paviljone. Tu bodo njihovi narodi razstavili vse najlepše, kar so si ustvarili v dekor življenja. Za jugoslovenski paviljon je določen časten prostor. Zgrajen je po načrtu arh. Hribarja iz Zagreba. Razven v paviljonu, so dani naši državni na razpolago še delni prostori v Grand Palais-u ter v Galeriji invalidov.

Zaradi poveljnih razmer in neprimlik se naša država prvotno ni nameravala udele-

žiti te razstave. Vseled kratkega časa, ki je bil sedaj na razpolago, je bilo delo priprav in zbiranje gradiva oteženo. Pred 2 mesecema je odredilo ministrstvo trgovine in industrije, da se v svrhu organiziranja udeležbe na razstavi sestavi v Beogradu osrednji odbor ter pododbori po 5 članov v kulturnih centrih v Zagrebu, Sarajevu, Ljubljani in Splitu. Kakor razvidno je bil čas za priprave omejen. Radi tega ni bilo moč pristopiti k širšim načrtom. Karakter kakor tudi pridelitev razstavljanih predmetov sta strogo predpisana v francoskem Statutu razstave:

»Da bodo proizvedli nobili svojo dekorativno vrednost, je neobhodno potrebno, da bodo predstavljeni le tako, kakor se uporabljajo v življenju, to se pravi taki, kakor so v stvarnosti, po njih namenu, v upotrebi, v eni celoti, ki dela dekor našega vsakdanjega življenja.«

Vsak predmet mora torej biti vzet z današnjega našega življenja, ki je ustvarjen in prirejen po sodobnih zahtevah praktične uporabe ter nosi tip samostojnega našega hotenja, brez vsakih tujih vplivov.

Pred vojno politično stanje na Hrvatskem kakor v Sloveniji je oviralo samostojen razvoj naše umetne obrti in industrije. Zlasti avstrijsko-nemški duh je s svojimi produkti znal zatirati individualno naše stremiljenje na tem polju. In po tolikih dohah težkih borb srbskega dela našega naroda, ko je vse svoje moči izrabil v rešitev svoje eksistence, mora biti jasno vsakomur, da ni lahko še danes z našim modernim dekorom tekmovali z narodi velikih tradicij, ki so se v to smer neovirano razvijali. Kakor je rečeno, je bil to tudi glavni vzrok, da se naša država ni takoj odločila za udeležbo na tej razstavi.

Vkljub vsem tem oviram pa smemo mirno sklepati, da Jugoslavija vendar le za-

19

Ako nas kdo spoznava, bova smeje kljubovala vsemu svetu. Moj sloves ni nič boljši kakor Vaš, tudi jaz sem izključen iz krogov dobre družbe.

Prestrašena je vprašala: »Za božjo voljo, zakaj vendar, gospod grof?«

»Zakaj, Lora? Zato, ker me ljubiš, ker sem preprečil ono lopovščino. Ker sem zabilil knežsko bitje pred sramoto navadne vlačuge. Kaj si Ti cenila za dobro delo, mi je povzročilo najvišjo nemilost. Na ukaz njegovega veličanstva moram odločiti oficirsko čast in oditi na potovanje.«

»Kaj, proč z Dunaja?«

»Da, Loric, proč z Dunaja! Danes me vidiš pač zadnjikrat.«

Njene oči so se orosile, tesneje se je stisnila k njemu.

»Ne smeš proč! Ali sišis?« je šepetala z natiptopjšim čustvom. »Ne smeš proč, jaz Te hočem imeti tu!«

Iz njenih okroglih, polnih rok se je pretakal vroč ogenj v njegove žile. Njegova kri je vzkipela, nehotje je vzbujala njena čustvenost njegovo požljknje.

»Ljubenež, si in sladka, Loric.« je tiho priprotnil, »želel bi, da bi Te našel že prej. Tako bo to samo slovo, ki ga bova danes praznovala. Pojdi, naj bo to slovo veselo in prijetno!«

Preko Ringa sta dospela k operi. Wolkenstein

je vedel Lovro k Sacherju. Poslovodja, ki ga je poznal, je dal hitro navodila podrejeni natakarski četi. Lora se je vedla z dostojanstvom velike dame. Počasi je slekla rokavice in malomarno vzela v roke jedilni list. Wolkenstein je smeje pripomnil: »Nečeva večerjati po jedilnem listu. Dal si bom servirati kompletno večerjo. Najprvo renjsko vino, potem burgundca in nazadnje steklenico šampanjca.«

Natakar je zaklical: »Kakor ukazuje, gospod grof, in izginil. Wolkenstein je sedaj posvetil vso pozornost svoji spremljevalki.

»Danes si pač nisem mislil, da bi preživel svoj zadnji večer na Dunaju v tako prijetni in ljubki družbi. Hočem Ti biti hvaležen za lepe trenutke, ki mi jih daruješ.«

Prijela ga je za roko in jo poljubila.

»Ti ne smeš z Dunaja. Nečem Te izgubiti, saj sem Te šele našla!«

Lahko in nežno je gladil njeno belo, cvetočo roko.

»Norčica! Ne smem od tod!? Ukaz njegovega veličanstva!«

Lora ni odgovorila. Natakar je vrnil s servirano desko, je položil pribor na mizo in zlij juho iz skodelic v krožnike. Lora je jedla zelo počasi. Zdelo se je, kakor da bi se bavila z neko mislijo, ki jo je motila, da bi posvečala svojo pozornost jedi.

Wolkenstein je opazil njen molk. Dvignil je svoj kozarec in trčil ob njeneja.

»Lora, na zdravje tistih, ki jih ljubiva!« Izpil je vino do dna. Pri tem je zrl v njene bleščeče oči, nato pa se je ravnil in poljubil fino črto ob njenem vratu, ki se je dvigal kot kazarer in marmor iz izrezane bluze. Izpustila je kozarec iz rok, ga glasno ihtela objela, in nagnila svojo glavo na njegova prsa, »Ne hodi od mene, ali me vsaj vzemi seboj!«

Kakor blisk mu je šinilo v glavo. Imel je za sabo marsikateri ljubavni doživljaj, dokler ga ni obvladalo veliko trpljenje one nesrečne strasti. Nikdar pa ni našel tako brezpogojne udanosti, tako popolnega žrtvovanja lastne bitnosti, kakor sedaj. V ljubezni do devojke je bilo nekaj tako ganljivega, da je jel v sebi čutiti globo nagnenja iskrene naklonenosti do nje. Objel je vitko, v sreči se tresočo Lorino postavo in jo krepko stisnil k sebi.

»Ne rad bi Te izgubil, Lora. Ti edina bi mi lahko dala srečo, po kateri hrepenim. Srečo, vse pozabljajoče ljubezni!«

Šepnila mu je na uho: »Ko sem Te videla takrat, tisti večer, ser se popolnoma spremenila. Ne poznam samo sebe. Lahkomiselno sem živela, grozote življenja sem morala zasmehovati, da nisem v njih otrpnila. Plesala sem vriskaje ob propadlih grehu, grozo potapljalost v razkošni radosti. Takrat je izginila lahkomišelost in brezskrbnost. Zazrla sem Tebe, ki si moj vzor, moj Bog in moja volja je postala trdna, da nečem biti nikogar drugega, kakor samo Tvoja!«

Razpad carstva

Roman zadnjega avstrijskega cesarja.

»Oprostite gospica, zatopljen sem bil v misli in zato nepozoren proti Vam. Pobojšati se hočem, kolikor pač morem. Ali je Vam prijetno, ako Vas spremljam?«

Iz njenih oči je odsevala radost. »Ako Vas ne združujem, gospod grof?«

»Nikakor, nasprotno! Vaša družba me spravi v dobro voljo. Ves dan sem še slabo razpoložen. Ali hočete z mano večerjati? Prišlo mi je misel, da sem se danes pravzaprav postil.«

Lora je pomišljala.

»Rada bi že, gospod grof. Toda, ali se smete javno kazati v moji družbi? Prav v Vaših krogih sem znana.«

Prikimal je: »Da, vem, lepa Lora Stadler je senzacija dunajske družbe.«

»Nisem ponosna na to, gospod grof!« Globoka bolelost je odmevala iz njenega glasu. »Človek pranaša usodo najlože, ako se smeje. Jaz se smejem, ker ne morem več plakati.«

Ponudil ji je roko. »Pojdite z mano, Lora.

Dnevne vesti.

V Ljubljani, dne 7. aprila 1925.

Kdo je krivec svetovne vojne?

Neka histerična Anglezinja je pred tedni napisala za londonske liste članek, v katerem je skušala dokazati, da je zakrivila izbruh svetovne vojne Srbija. Naši klerikalci so ta članek takoj pograbili in »Slovenec« ga je porabil za ljut napad na Nikolo Pašića, odneseno na sedanjo vlado Narodnega bloka. Ta napad smo že zavrnil in ga ovržali po zaslugi kot poskus s klerikalne strani, podpreti stremiljenje bivših avstrijskih vladnih krogov, da opere Avstrijo krivde na svetovni vojni in naprtijo to krivdo Srbiji. Povdarjali smo, da soglasja ves svet v prepričanju, da je Avstrija povzročila vojno in da je za to prava sramota, ako se najde sedaj stranka, ki hoče veljati za slovensko in jugoslovensko, in bi rada to krivdo v nasprotju s celokupno evropsko in ameriško javnostjo podtaknila lastni državi kot naslednici predvojne Srbije. Kako drzna in nesramna potvorja dejanskih dogodkov je, ako se hoče naprtiti odgovornost za izbruh svetovne vojne na rame Srbije, dokazuje eklatantno pismo, ki ga je po sarajevskem atentatu 1. 1914. pisal cesarju Francu Josipu takratni madžarski min. predsednik grof Štefan Tisza. To pismo je nedavno tega objavila madžarska akademija znanosti v Pešti in se glasi tako-le:

Najmilostivejši vladar!

Kakor se želim izogniti, da bi v teh dneh nadlegoval Vaše veličanstvo, vendar smatram za svojo dolžnost, da Vam poljarno po možnosti in najkrajših potezih to-le:

Sele po avdienci sem imel priložnost govoriti z grofom Berchtoldom in se ugotoviti o njegovem naziranj, da v zvezi gusni dogodek v Sarajevu kot povod za obračun s Srbijo. Nisem prikrival Berchtoldu, da smatram to za usodno pregreško in da v tem oziru ne morem v nobenem slučaju prevzeti odgovornosti. Pred vsem mi do sedaj nimamo prav nobenega zadostnega stvarnega razloga, da bi Srbiji naprtili odgovornost in da navzlic eventualnim zadovoljivim izjavam s strani srbske vlade izgovorimo vojno s to državo. Mi bi v tem slučaju imeli najneugodnejši položaj, ki si ga moremo misliti: ves svet bi nesmatral kot rušitelje mira in izzvali bi veliko vojno pod najneugodnejšimi pogoji...

Pri današnjem položaju na Balcanu nimam nobene skrbi, da bi ne našel casus belli (vzroka za vojno). Kadar že pride trenutek za udarec, lahko iz najrazličnejših vprašanih napravimo povod za vojno. Pred tem pa se mora ustvariti diplomatska konstelacija, po kateri bo razmerje sil za nas manj neugodno.

Iz tega Tiszovega pisma je jasno razvidno, kdo je odgovoren za svetovno vojno. Edino in izključno Avstro-Ogrska!

To Tiszovo pismo je enkrat za vselej napravilo konec vsem poskusom, zvaliti krivdo glede vojne na druge, obenem pa odvezalo srbske državničke dolžnosti, da zagovarjajo svojo domovino pred neutemeljenimi obdolžitvami. Radovedni smo, bodo-li klerikalci tako pošteni, da priobčijo v »Slovenec« to Tiszovo pismo in skesano priznajo pred javnostjo, da so delali krivico Srbiji in njenim državljanom, ko so jim podtakili odgovornost za vojno?!

Kolikor poznamo te poštenjake, bomo zaman čakali, da bi popravili storjeno krivico!

★ ★ ★

— Zopet nezaučnica g. Jelačin. Iz Ormoža na poročajo: Gremij trgovcev za ormoški okraj je imel dne 5. aprila t. l. redno odobrovo sejo ter je stavil med drugim na dnevni red tudi zadevo g. Ivana Jelačina ml., v kateri zadevi je prejel tako od njega samega, kakor od drugih gremijev različne dopise. Odbor je glede g. Jelačina ml. soglasno sprejel to-le resolucijo: »Pri zadnjih državnozbornih volitvah je našel Jelačin Zveze trgovskih gremijev v Ljubljani g. Ivana Jelačina ml. deloval proti kandidatu privrednih slovc g. Mohoriču in je zlasti krivda g. Jelačina ml., da kandidat gospodarskih krogov, izbozen poznavalec trgovskih in obrtnih razmer, g. Mohorič ni bil izvoljen. Z ozirom na to mu izreka gremij trgovcev za ormoški okraj v Ormožu svojo nezaupnico ter ga poziva, da odloži častno mesto načelnika Zveze trgovskih gremijev!«

— Nov vojni red. Konferenca, ki je bila sklicana na Sušaku, da določi nov vojni red, je končana. Nov vojni red stopi v veljavo 5. junija ob 1. ponoči in velja do 1. junija 1926.

— Obnovitev sekvestra nad veleposelstvom grofa Esterhazyja. Svoječasno je bil dvignjen sekvester nad veleposelstvi grofa Esterhazyja v Prekmurju, ki se nahajajo v dolnolejenskem okraju. Sporazumom z ministrstvom za šume in rudne kr. Žerjavom je minister za agrarno reformo dr. Kržmarčič odpravil sekvestra nad tem veleposelstvom.

vom, ki obsega velike gozdne komplekse in vinograde.

— Direktni vagoni Beograd-Berlin. Jugoslovenska avstrijska in nemška železnica ravnateljstva so se sporazumela glede direktnih vagonov Beograd-Monakovo. Ti vagoni se priključijo od 5. junija dalje vagonom preko Nürnberga in Hildelberga do Berlina. Vagon ima 1. in 2. razred in odhaja z D vlakom ob 10.50 iz Monakova ter prihaja v Berlin ob 21.47 zvečer.

— Zakon o izkoriščanju vodnih sil. V ministrstvu poljoprivrede in vod se je pripravil nov načrt zakona o izkoriščanju vodnih sil v smislu čl. 117 Vidovdanske ustave. Zakon bo v prvi vrsti določil formalnosti podeljevanja koncesij za izkoriščanje vodnih sil in naših držav. Načrt je že izgotovljen in odobren od ministra. Sedaj se predloži ministrskemu svetu, kjer se definitivno predela in osvaja, nakar se predloži Narodni skupščini.

— Promocija. Gd. Anča Konvalinka, hčerka zdravnika g. dr. Konvalinke v Toplicah pri Novem mestu, je bila dne 28. marca na univerzi v Innsbrucku promovirana za doktorico vsega zdravilstva.

— Profesorsko društvo, sekcija Ljubljana, je imelo v soboto odobrovo sejo pod predsedstvom predsednika glavne uprave prof. Jeremije Živanoviča. Gospod predsednik je poročal o štadiju, v katerem se nahaja novi srednješolski zakon o pripravah za kongres v Skopju in za mednarodni profesorski kongres v Beogradu. K sejem komisije, ki bo razpravljala o redukciji srednjih šol in učiteljske, odnosno o njih preureditvi v strokovne šole, sta se odpravila g. ravnatelj dr. Korun kot zastopnik srednjih šol in g. ravnatelj dr. Orešnik kot predstavnik strokovnih šol.

— Slovenski inženjerski podoficirji, službo v Skopju, žele vsem študentem in študentkam »Slov. Naroda«, kakor prijateljem veselje Alelujo!

— Tihotapstvo na zagrebški carinarnici. V Zagreb je prišel generalni direktor carin Vasa T. Dimitrijevič, ki vodi preiskavo glede ogromnega tihotapstva na zagrebški carinarnici. Kakor javljajo zagrebške »Novosti«, je država oškodovana za štiri milijone dinarjev. V tihotapski aferi so vpleteni tudi avstrijski carinski in železniški organi.

— Vlom v Ormožu. V torek zjutraj so doslej neznan storilec v Ormožu vlomil v izložbo urarja Josipa Potočnika in odnesli razne dragocenosti v vrednosti 7000 Din.

— Tragična smrt našega rojaka v Ameriki. Dne 11. marca se je v Lorainu, država Ohio v Ameriki zgodila težka avtomobilska nesreča, čije žrtev je postal naš rojak Janez Tomažič. Peljal se je skupaj z rojakom Barago po Globe Ave. Na križišču pa je v avto zavozil težak tovorni omnibus. Tominov avto je odletel v brzozavni drog in se popolnoma razbil. Tomažič sam je obelzel mrtav. Baraga pa si je zlomil dve rebri in desno roko. Pokojnik Tomažič je bil star 37 let in je bil doma iz Podbukovja pri Krki na Dolenjskem.

— Naši rojaki v Ameriki. Dne 10. marca je bila v Clevelandu napadena naša rojakinja Julija Sprajc, ki je šla na delo. Napadalec so jo podrla na tla in ji odvzeli torbico s dvema dolarjema. V Clevelandu je umrla Frančiška Furlan, ki je bila rodom z Vrhanke. V Ameriki je bivala 30 let. Podlegla je težki operaciji. V Clevelandu je umrl Fran Marolt v starosti 43 let. Pokojnik je bil doma iz Bloške Polce.

— Težka nesreča gardnega častnika. Poročnik gardnega konjeniškega polka v Beogradu Edvard Bakarec, rodom iz Mene v Primorju, je bil v nedeljo zvečer na neki zabavi v Zemunu. Ob zori je šel na sprehod k Donavi, kjer je streljal s samokresom. Ravnal pa je pri tem tako neprevidno, da se mu je samokres nenadoma sprožil in ga je krogla zadela v levo prsno stran. Težko ranjen se je par korakov opotekal, nato se je zgrudil na tla in odšel za štiri strele, ki naj bi priključili pomoč. Prihiteli so delavci z obrežja, ki so težko ranjenega poročnika naložili na nosilnico in ga prenesli v bolnico. Vselej velja izgube krvi ni upanja, da nesrečnejš okrevi.

Ugoden nakup

vsakovrstnih oblačil lastnega izdelka v razni kakovosti za gospodje dečke in otroke vam nudi edino le konfekcijska tovarna

Fran Derenda & Cie., Ljubljana. Pripravi se o nizkih cenah ter si ogledite bogato zalogo na Erjavčevi cesti 2, nasproti dramskega gledališča, v neposredni bližini munske cerkve.

Iz Ljubljane.

— Skandalozne razmere na gorenjskem kolodvoru. K večerjanih notici našega lista: Na obeh koncih te znamenite poti sta pritrjeni tablici z napisi: Do preklica dovoljena pot. To sem hotel še enkrat omeniti, a me je gornja notica prehitela. Kakor vidimo je ta pot privatna last. Kdo pa je lastnik? Državna železnica ali pivovarna »Union«? Menda državna železnica. Ako je državna železnica, potem je ona napis pač neumestna. Ako pa je ona steza tuja last, je že skrajni čas, da železnika upravnica to parcelo odkupi.

— V sramoto so mestu fjakarska stojnica pred »Unionom« in »Sionom«. Nihče se ne briga za njo. Zato ti udarja v nos neznošen smrad, ako prideš v bližino teh hotelov. Ni niti najmanjše koristilo, da smo že lansko leto opozarjali na ta nedostatek. Kako naj n. pr. tuje pri prijemnem oknu, če mu udarja tak penetranten duh v nos.

Ta stojnica je treba vendar ne samo enkrat na dan temveč vsaj petkrat temveč isto očistiti, z obilo vode splahniti ter primerno desinficirati. Tudi jarek menda ni pravega padca, kar te nesnažne luže ne otekaajo. Ograja pri stranski ohišju od Franciskem mostu je že skrajno defektna, naj se popravi. Mestni fizikat naj si ogleda to stranišče, v kakšnem stanju je. Kak utis dobo tuje. Ob mostu leži že dve leti čoln, čaka menda na odrešenje, kakor ti stih 100 topov na polju za železnico. Pa ti že čakajo 6 let, da se jih kdo usmili! Ograja pri opernem gledališču ob Aleksandrovi cesti je slaba, več stebrov je odlomljenih. Poskrbite, da se ohranja popravila.

— Plinske instalacije. Z ozirom na notico glede plinskih instalacij, priobčeno v ljubljanskih časopisih, naznanjamo, da izvršuje plinarne vse plinske instalacije v starih poslopih, ako se rabi plin za kuho, ogrevanje sob ali pa v obrtne svrhe po lastnih cenah proti večmesečnim obrokom. S tem je dana prilika pač vsem slojem, da premagajo težkoče, ki so zvezane s plačilom večje svote naenkrat. Stroški vpeljav, s kompletno pripravo za kuhinjo znašajo povprečno za eno stranko okrog 800 Din. Vse pripomočke za rabo plina dobavljamo po najnižjih cenah na 4mesečne obroke. Proračuni se stavijo na zahtevo brezplačno in so za stranke popolnoma brezobvezni. Kdor hoče imeti v poslopih kuhinjo čisto in hladno, mora kuhati na plinskem kuhališču, ki ne razširja nadežni prah in vročine. — Mestna plinarica. — Ob Trubarjevem parku je napisna tabla, ki je že dve leti razbita. Napis na nji se ne more več šteti, zato ni za drugo kakor za smeti. Odstranite jo, ako ni mo. goče napraviti nove.

— Kolo jugoslov. sester v Ljubljani je prejelo 10.000 Din od g. Mare Rakove v počastitev spomina blagopokojnega soproga g. Ivana Rakovca. Kolo se najskrajneje zaljubljuje plemeniti dobrotniki za ta veliki dar, ki ga hočemo porabiti v najplemenitejša namena.

— Akademsko društvo jugoslov. tehnikov v Ljubljani priredi v nedeljo dne 26. aprila t. l. cvetlični dan v prid izpopolnitve svoje strokovne, znanstvene knjižnice. Ker je to edina knjižnica te vrste na ljubljanski univerzi ter jo mora omenjeno društvo vzdrževati brez vsake državne podpore, prosimo cenjeno občinstvo, da pripomore v kar največji meri k dobremu uspehu te akcije. Odbor ADJT. 724n

— Vodnačani! Knjižnica naprednega političnega in gospodarskega društva za vodnačani okraj posluje od dne 7. t. m. dalje vsaki torek in petek od 6. do 12. zvečer, ob nedeljah pa od pol 1. do 12. ure dopoldne. Knjižnica se nahaja v hiši gostilne Flegar na Zaloški cesti št. 7. 725n

— Smrtna nesreča. Sročil so pripeljali s vlakom v Ljubljano posestnika Josipa Smolčiča iz Hrastnika, ki se je v soboto popoldne doma smrtno poškodil. Padel je s približno pet metrov visokih visel ter priletel tako nesrečno, da je dobil težke notranje poškodbe. Nesrečnejš je v Ljubljani na kolodvoru izdihnil. Policijski zdravnik dr. Avramovič, ki je prisel na kolodvor, je odredil, da so truplo ponesrečenca prepeljali v mrtvašnico.

— Niš Vas ne stane več, ako kupite m. mogrede na kolodvoru vozni listek pri »Putniku« Tourist-Office v palači Ljubljanske kreditne banke — prihranite pa si na vsak način čas in neprijetno prerivanje v kolodvorski prodajalni.

— Tovarna Kozina razprodala te dni večjo množino parov čevljev po znatno nižnji ceni, na kar se cenj. občinstvo ugodno opozarja. Prodaja samo Aleksandrova cesta 1. 705n

Iz Celja.

— Savinska podružnica SPD je imela v soboto 4. t. m. zvečer svoj redni občinski zbor v Narodnem domu v Celju. Udeležilo se ga je prav lepo število članstva. Občnina zboru je prisostvovali tudi referent za tujski promet v oddelku ministrstva za trgovino in industrijo v Ljubljani g. R. Badjura. Načelnik podružnice g. Fr. Kocbek je otvoril občinski zbor ter podal nato tajniško in blagajniško poročilo. Podružnica je štela v preteklem letu 586 članov, od teh enega častnega, 72 ustanovnih in 513 rednih. Podružnično delovanje je bilo v glavnem osredotočeno na opremo in na oskrbo planinskih koč. Obširno je poročal o raznih kočah in zavetiliščih po Savinski dolini. Podružnica je posvečala posebno pozornost tudi vsakoletni popravili in markaciji potov. Zavzemala se je tudi za zboljšanje prometnih zvez v gornjegradskem okraju. Denarni promet podružnice, ki pa ne obsega celjskega, moziškega in žalskega odseka, je: gotovina iz leta 1923. Din 5.40, dohodki Din 117.639.40, izdatki Din 116.829.35; gotovina znaša torej Din 861.45. Dohodki vseh koč v letu 1924. so znašali Din 96.936, izdatki pa Din 74.304.55. Čista imovina podružnice s kočami in drugim vred znaša po zlo. zmeri cenitvi Din 74.541. Poročilo Celjskega odseka je podal g. Plahuta. Odsekov delovanje je bilo v minulim letu osredotočeno na Celjsko koč. Poročilo o delovanju celjskega odseka je bilo obširno. Vsa poročila so bila z odobravanjem sprejeta na znanje. Sledilo je še poročilo o zgradbi koč v Logarski dolini. Pri slučajnostih je bilo sprejetih več sklepov, nanašajočih se na bodoče podružnično delovanje.

— Redni šestanek JDS za mesto Celje v sredo radi občinske seje odpade. — c Stekel pes je v nedeljo dopoldne obgriznil na Bregu dva otroka. V kapucniški cerkvi je napadel dva moška, ki ju pa ni rani. Isti pes je nato v mestu na Slomškovem trgu obgriznil g. Ladovika Lužarja, katerega so nato oddali v celjski Pasturjev zavod. Psa se je posrečilo na dvorišču hotela Žumer ustreliti.

— c Prvi mesečni žilinski sejem se je vršil v Celju v ponedeljek dne 6. t. m. Pri gnanjih je bilo 51 glav živine. Cene so bile povprečno 1 kg žive teže: voli 11 do 12 dinarjev, telice 11 do 11.75, krave od 3 do 7 dinarjev. Kucev. zlasti mesarjev, je pri-

šlo precej in so tudi nakupili nekaj pitane živine. Prihodnji mesečni sejem se vrši v ponedeljek 4. maja. — c Njive d. v. najen mestna občina na Spodnjem Lanovžu potom dražbe, katere se vrši na licu mesta v sredo dne 8. aprila ob 13. popoldne.

SKRAJINI JE ČAS!

je, da se prepičate, da eden par nogavic z žigom in znamko (rdečo, modro ali zlato) „ključ“ traja kakor štiri pari drugih! Dobivajo se v prodajalnih.

Iz Maribora.

m Čič priznal, da je umoril družino čevljarja Mikla. Poročali smo svoječasn o strahovitem zločinu v Studencih pri Mariboru, kjer je bila umorjena družina čevljarja Mikla. Umora sta bila takoj osumljena miklarski mojster Zlatič in njegov pomočnik Čič. Prvega so takoj prišli, drugi pa je med tem pobegnil v Italijo. Italijanske oblasti so Čiča kmalu izsledile in ga izročile našim. Oba osumljenca sta trgovatno zanimala svoje dejanje, dasi se je pri njih našlo Miklu oropano blago. Čič je celo nosil Miklove čevlje. Tekom zasliševanja pa je Čič vendar zašel v razna protislovja in je končno dejanje popolnoma priznal. Kakor je izjavil je on nesrečnega Mikla držal, Zlatič pa ga je večkrat udaril s kladivom po glavi. Miklovo robljivo je poklail Čič. Sedaj je pričakovati, da se uda tudi Zlatič. Preiskava v aferi umora rodbine Mikl je doživela popoln preskok. Upati je, da bodo sedaj pojasnjeni še nekateri misteriozni umori, izvršeni zadnja leta v pujski okolici.

m Drzen beg dveh kaznjencev. V petek je iz mariborske kazalnice pobegnil 31 letni kožičar Alojzij Merček iz Pliskovice, ki je bil pred ljubljansko poroto obsodjen na šest let ječe, z dela na polju pri Lajtersberku pa je pobegnil 25 letni pekovski pomočnik Anton Zaberl iz Pristave. Dosedaj jih še niso izsledili.

m Upor v kazalnici. Na Sveti večer je nastala v mariborski kazalnici prava revolucija. Več kaznjencev, njim na čelu Tomaž Zorjan in Karol Bevc, je napadlo paznika, katerega so zvezali in vrzli v celico. Odvzeli so mu ključke ter hoteli uderiti iz kazalnice. K sreči so drzen beg preprečili drugi kaznjenci, ki so lopove zopet prišli. Finales tega dogodka se je odigral te dni. Zorman in Bevc sta bila obsodena vsak na 2 in pol leta ječe, Josip Fras in Andrej Pelan na 3 leti in Josip Punduh na 1 leto ječe.

m Zastrupljenje s plinom. Pred dnevi je kuharica ravnateljstva tovarne mila »Zlatorog«, Elizabeta Kuhar v kuhinji zaspala, pozabila pa je zapreti plin. Našli so jo popolnoma nezavestno. Prepeljana je bila takoj v bolnico, kjer so ji rešili življenje.

m Izgon komunističnega agitatorja. Policija je izgnala iz Maribora nekega Frana Schwarzenbergerja, rodom Madžara, ki je med delavstvom širil komunistično propagando. No, upati je, da tudi Madžari svojega rojaka ne bodo preveč veselili. Dr. Korošec organizira na Hrvaškem kle.

TESTO

bo rahlo in finega okusa le z uporabo **ADRIA** pecivnega praška in vanilin sladkorja.

Julijka krajina.

— Čitalnica v Kobarižu je začela zopet delovati. Občni zbor je bil dobro obiskan. Pričakovati je v društvu novega svetega življenja. Delovalo bi rado tudi Gasino društvo, ali to zabranjuje občinski komisar Cavalotti, ker ima društvo slovenski poveljalni jezik. — Avtomobil padel v hudournik Ter. Dne 5. t. m. se je peljalo nekaj Rečanov v Videm na športno prireditve. Na mostu pri Versi v Furlaniji se je zgodila nesreča. Avtomobil se je zaletel v ograjo, jo predril in padel v hudournik. Ubil se je pri padcu Josip Mileta, lastnik hotela »Cervo d'oro« na Reki. Tri osebe so težko ranjene in so ostale v bolnici v Palmanovu, trije so lahko ranjeni.

— Namesto v operacijsko dvorano v zapor. Izidor Wichler je ruski podanik. Lani je bil izgnan iz Italije. Pred kratkim se je pojavil v Trstu in se hotel podvržiti operaciji v želodcu. Ali predno se je moglo to storiti, so ga aretirali in na mestni preturi je bil obsodjen na 15 dni zapore. — Razprava proti italijanskemu zdravniku dr. G. Gaeta v Gorici. Pred tribunalom v Gorici se je vršila razprava proti zdravniku dr. G. Gaeta iz Cervinjanu, ki je obtožen, da je s izvršenjem splava ženi Mariji Leardi v Ogleju povzročil njeno smrt. Zdrav-

niški izvedenci so podali izvešje, da je nastopila smrt vsled operativne nesposobnosti in nespretnosti v taki stvari. Razprava vzbujala veliko zanimanje. Razsodba se proglašaj danes.

— V Kopru počaste 25.letnico kraljevega vladanja z razširjenjem in popravu občinske bolnice. Stroškov je proračunjenih na 70.000 ltr. Polovico plača občina, drugo polovico se nabere pri občinstvu, ki se bo gotovo rado odzvalo dotičnemu pozivu.

— Bronast doprinski kip Oberdankov se postavili v inženjerski soli v Rimu, kjer je Oberdank svoj čas študiral. O Oberdankove spomeniku v Trstu se je veliko govorilo in pisalo, sedaj pa vse molči in pri sprevkovi od nikoder ni.

— Po Istri se klati polno malopridne. Žev, ki krajejo, kjer le morejo. Včasih so pa tudi ljudje premoale previdni pred tatovi. Tako je te dni O. Ferro v Vodnjanu pustil svojo hišo nezastreno in odšel na pe. lje. Prišli so tačas neznanci in odnesli več tisoč ltr denarja in drugih vrednosti.

— Tuji v Opatiji. Od novega leta dalje je bilo v Opatiji 5221 tujcev, sedaj jih je okoli 2000. Za velikonočne razlike se pričakuje velik naval gostov, v glavnem iz mozemstva. Tujci se pritožujejo, da pošta in brzovav v Opatiji preslabo poslujeata in da je na postaji v Matuljah oseba, ki govori samo italijansko. Tako se tujski promet ne pospešuje.

— Poitalijančevanje okolice Zadra. Italijani so si vpleli v glavo, da se mora hrvaška okolica Zadra, ki je padla pod italijansko oblast, nemudoma poitalijančiti. Zato postavijo, kjer se jim bo zdelo potreba, azije, da vjamejo tako že nežno dečo v svoje italijanske zanjke.

— Italijanski železnikar, ki je zadavil svojo slovensko ženo. Pred poroto v Trstu se vrši nekaj dni razprava proti italijanskemu železnikarju Luca Priore, ki se je poročil v št. Petru na Krasu s Slovenko Antonijo Žužek, imel z njo eno deklico, nato pa zažal zažalati v Trst, kjer je dobil neko ljubico. Svojo ženo je začel sovražiti in izjavljal je, da jo sovraži tudi radi tega, ker je Slovenka, potem pa se je začel naenkrat laskati ji, zvalil jo je v gozd in tam zadavil. Zaslišanih je bilo mnogo prič. Polkonično opisujejo kot dobro ženo in mater, Prior pa je lahkoživ človek. Razsodba bo razglašena najbrže v sredo.

Sport.

S. K. Primorje : Klagenfurt S. V. 3 : 2 (1 : 2).

V nedeljo se je v Ljubljani otvorila mednarodna nogometna sezona in sicer je S. K. Primorje povabilo znani Klagenfurter Sportverein. Celovčane smo videli še lani in moramo priznati, da niso napredovali. Nogomet, ki ga goje, je zelo primitiven, približno enak igri naših drugorazrednih klubov. Primorje je goste taktično in tehnično nadkriljevalo, ni pa znalo tega po. polnoma izrabiti. Zmaga je bila povsem zaslužna.

Vodstvo so dosegli Primorjanci po Ermanu v 9. minuti, izenačilo je za goste v 18. minuti desno krilo, ki je prodirlo solo. Nekaj minut pred koncem svojega polčasa dosežejo Celovčani drugi gol po diktiranem penaltiju. V drugem polčasu Primorje konstantno nadaljuje. Vratar Celovčanov ima obilo posla. Po srečno odbitem napadu nese žogo izven kazenskega prostora, nakar sodnik diktira indirektni prosti strel, katerega Birsa promptno pošlje mimo vratarja v mrežo. Primorje še dalje napada in v 21. minuti ima zabeležiti svoj tretji uspeh. Erman zabije efektan gol. Igra postaja proti koncu čedalje živahnjša, Primorje se vrže bolj na defenzivno igro ter prepreči ostro pritiskajočim gostom izenačenje.

Kakor smo že omenili je Primorje tehnično nadkriljevalo goste, predvsem je ugajala igra notranjega tria Erman, Birsa, Čermernik. Najnevarnejši je vsekakor Erman, eden najboljših ljubljanskih šuterjev. V krilski vrsti je ugajala smiselna igra Vindiša. V dobrega backa se razvija Slamič — dočim Jančigaj v goalu ni mogel nadomestiti Ermana.

Gostje so se odlikovali s hitro igro, precej nevarna je desna spojka Stelner. V ostalem je bila njihova igra precej šablonasta. Sodil je g. Vodišek zadovoljivo za ob strani.

V predtekmi je zmagal Slovan nad Jadranom, ki je nastopil z več rezervami.

Corinthians na Dunaju. Dne 16. aprila igra na Dunaju glasoviti angleški amaterski klub Corinthians.

Darila.

Uprava našega lista je prejela za Društvo slepih Din 50, ki jih je darovala g. Marija Rupar za odklonjeni babilški honorar Din 100, katere darujeta gg. Fran in Roz Krapeč v počastitev mesto cvetja na grob prebuge pokojne gg. Marije Tekavčič, grob Nigrin, in Din 10, ki jih je daroval g. Ivan Zunkovič iz Barkovej, skupaj 160 Din; iz »Ruske trpin« Din 30, katere je daroval g. ing. Josip Vodopivec iz Kostanjevice. Vsem darovalcem srčna hvala!

Zahvala.

Za izkazano sočutje, za darovane vence in cvetje, za častno spremstvo na zadnji poti našega ljubljene soproga, zlatega papana, brata in strica, gospoda

Fran Breganta

se tem potom vsem najpriskrajše zahvaljujemo.

Zalujoči ostali.

Gospodarstvo.

Občni zbor ljubljanske kreditne banke v Ljubljani.

V povod 25letnega obstoja zavoda slavnostno okrašen bančni dvorani se je vršil 4. t. m. ob 15. uri popoldne XXV. redni občni zbor Ljubljanske kreditne banke ob zelo številni udeležbi delničarjev, ki so zastopali 262.618 delnic, tedaj skoro štiri petine celokupne delniške glavnice in imeli 26.167 glasov.

Predsednik g. dr. Karel Triller se je po kratkem pozdravu navzočih spominjal 25letnice bančnega obstoja ter izjavil, da je tedaj pešiča narodnih mož postavila s pomočjo bratskega čehoslovaškega naroda važen mejnik v pravcu razvoja slovenskega narodnega gospodarstva v ustanovitvi Ljubljanske kreditne banke, ki je izpolnila zvečajočo vrzel v organizaciji domačega denarnega gospodarstva. Dočim je bila potreba po realnem kreditu že zadostno krita po številnih regulativnih hranilnicah in v zornem organiziranem združništvu, je bila trgovina, industrija in obrt s potrebo mobilnega kredita izročena na milost in nemilost tujemu kapitalu. Začetek banke je bil pač težak, a vsled njenega solidnega poslovanja se je čvrsto razvijala in v kratkem času je bogato kaliko seme, ki so ga ustanovitelji sejali. Marsikatero danes cvetoče trgovsko in industrijsko podjetje se mora zahvaliti za današnjo velikost Ljubljanski kreditni banki. Da so se začetne težave prebolele in se je zavod tako lepo razvijal, gre kot za ustanoviteljem samo predvsem zahvala ustanoviteljem. Izmed katerih je pozdravil posebej prvega predsednika g. ministra Ivana Hribarja, predsednika Trgovske in obrtne zbornice g. Ivana Kneza, g. Urbana Zupanca, bratski češ. narod, zlasti Zlínostensko banko v Pragi in njenega tedanjega ravnatelja, upravnega svetnika banke od njenega početka g. Josipa Spitalskya, nadalje prvega ravnatelja zavoda sedanega upravnega svetnika in nadravnatelja v pokoji g. Ladislava Pečánka. Spominjal se je pa tudi hvalježno vseh onih, ki niso doživeli sedanjih sadov njihovega tedanjega uspešnega dela, predvsem blagopokojnega ustanovitelja in večletnega predsednika g. dr. Ivana Tavčarja, in izjavil, da je banka izgubila v minulemu letu vestnega sodelavca ravnatelja Goriške podružnice g. Ivana Kačiča.

Nato je generalni ravnatelj g. Tykač poročal o bilančnem zaključku ter pri tem opozoril zlasti na naraščanje vlog na knjižice in vezanih računov oca. 53.000.000 dinarjev, kar izpričuje vedno rastoče zaupanje do najstarejšega slovenskega bančnega zavoda, opozarjal na veliko likvidnost sredstev Ljubljanske kreditne banke ter primerjal zaključne številke z onimi v letu 1923, ki dokazujejo v vseh panogah poslovanja znatno napredovanje v prejšnjem letu.

Nato so se na predlog nadzorstva odobrili soglasno delničarjem predloženi zaključni računi, upravnemu svetu se je podelil absolutorij, upravnemu svetu, ravnatelju in uradništvu je bila izrečena zahvala.

Občni zbor je nato sprejel glasno predlog upravnega sveta glede razdelitve čistega dobička za leto 1924 v znesku 8.690.369,74 dinarjev ter poleg statutarnih tanih predlog upravnemu svetu in nadzorstvu določil 5.999.994 dinarjev za izplačilo 12% dividende 18 dinarjev (kot lani) na delnice, dodelil 428.945,50 dinarjev kot dotacijo rezervam, 300.000 dinarjev kot dotacijo pokojninskemu fondu in 300.000 dinarjev jubilejnemu podpornemu fondu za uradništvo, določil 300.000 dinarjev za izplačilo bilančne nagrade uradništvu ter sklenil prenesti ostanek 496.433,29 dinarjev na račun izgube in dobička za leto 1925.

Na občnem zboru je bil z vsemi oddanimi 26.075 glasovi ponovno izvoljen članom upravnega odbora vsled poteka funkcijske dobe izstopajoči g. Leo Souvan in mesto izstopilnega g. Vladimira Arko s 25.824 glasovi g. Claude de Seze, upravnega svetnika Trboveljske premožekopne družbe v Ljubljani. V nadzorstvo so bili izvoljeni dosedanj člani g. dr. Peter De Franceschi, Avgust Jenko, Bela Milčič, Ciril Pirč in Anton Škof.

—g Popusti na avstrijskih železnicah. Naš konzulat v Gradcu je sporočil naši trgovski in obrtniški zbornici potom ministrstva trgovine in industrije, da je ravnateljstvo železnic v Avstriji odobrilo 50% popust na želez. tarifah za prevoz blaga za: 1.) Razstavo dekorativne obrti in industrije, ki se bo vršila v Parizu od 1. maja do 31. oktobra. 2.) Razstavo umetnin v Solnogradu od 3. do 20. aprila 1925. 3.) Veliki vzorčni sejem v Zagrebu od 20. aprila do 4. maja 1925.

Zaružna gospodarska banka d. d. v Ljubljani je imela v četrtlet 3. aprila svojo bilančno sejo. Ravatelj dr. Ivan Štokar je poročal o poslovanju v letu 1924, ki se je navzile splošni gospodarski depresiji zelo ugodno razvijalo in pomeni vsestranski napredek tega našega močnega in solidnega domačega zavoda. Najboljše spritvelje sa zaupanje, ki ga vlija zavod v najbližjih plasteh, je okolnost, da so se dvignile vloge na knjižice za ca 74 odstot. na okroglo Din 40.000.000.—. Za to zaupanje se ima zahvaliti zavod predvsem svoji kulanci in likvidnosti, ki se je izkazala v časih najtežje denarne krize.

Banka je svoje poslovanje v preteklem letu znatno razširila in otvorila novi podružnici v Celju in Novem Sadu. Bilanca kaže sledečo sliko: Aktiva: Blagajna Din 8.357.000.—; valute Din 700 tisoč; menice Din 11.000.000.—; vrednostni papirji Din 6.000.000.—; dolžniki Din 160.000.000.— (med njimi denarni zavodi Din 18.000.000.—; inventar Din 1.200.000; nepremičnine Din 6.400.000.—; Pasiva: Delniška glavnica Din 12.000.000.—; redni re-

servni sklad Din 2.990.000.— (z letošjo dotacijo Din 3.092.000.—); rezervni sklad za dubiozne terjatve Din 150.000.— (s letošjo dotacijo Din 430.000.—); pokojninski sklad Din 360.000.— (s sejanjo dotacijo Din 460.000.—); hranilne vloge na knjižice čez Din 40.000.000.—; upniki Din 136.000.000 (med njimi denarni zavodi Din 8.000.000.—); čist dobiček Din 2.080.000.—. Celokupni promet je znašal okoli 7 milijard ter se je povzela za 40 odstot. Iz čistega dobička bo predlagal upravní svet občnemu zboru, ki se bo vršil 30. aprila, 12 odstot. dividendo.

(To poročilo je bilo večeraj pomotoma zamacano, zato ga danes priobčujemo popravičeno. Op. ur.)

—g Izvoz stavbenega lesa in dešk za izdelovanje zabojev na Kreta. Neka importna eksportna agencija v Grčiji se zarija za naše trdke, ki bi prišle v poštev za izvoz lesa na Kreta. Interesentom je naslov navedene agencije v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani na razpolago.

—g Trgovino z valutami je dovolilo finančno ministrstvo Prekmurski banki d. d. v Murski Soboti.

—g Prodaja živega srebra. Žepni vtičniki, svilene tkanine in rut iz čip so bo vršila dne 20. aprila t. l. pri glavni carinarnici v Ljubljani. Predmetni oglas z natančnejšimi podatki je v pisarni trgovske in obrtniške zbornice v Ljubljani interesentom na vpogled.

tik pred vojno in ki je bil namenjen za uspešno vojno proti Nemcem. Izdelali so ga mnogo in bile so pripravljene bojeve, jih pošljejo na bojišče, kjer so hoteli iz a. roplanov bombardirati nemška mesta. prišli Nemci na kapitulacijo. Harold Malwell Lefroy, profesor entomologije n državnem inštitutu za vedo in tehnologijo, je delal s tem plinom poskuse in sicer s mukami. Pri tem ni opazil, da vdihava plin sam.

»Bil sem zelo zanižan nad tem,« pripoveduje Lefroy o dogodku, »da plin sploh ne vpliva na muke, in sem čisto pozabil, da ne smem ostati dolgo v laboratoriju. Ten deset minut sem se prepiral, da moja plinča ne deluje normalno in takoj mi je bilo jasno, kaj se je zgodilo. Planil sem k oknu, da pridem do svežega zraka, toda vrtila se kakor se okno odpira, se je pretrgala. Komaj sem prišel iz laboratorija v stransko sobo, kjer sem omedlel. Šele s kislim so mi slednjič vrnil zavest.«

Če bi ta plin spustil na London, bi ljudje hodili po ulicah in umirali, ne da bi vedeli, odkod nenadna smrt. Straži nikoli tega plina, ki so ga nazvali »Lewisit«, naspominja govorice, ki je krožila po ameriški armadi o Edisonovem izumu. To je bil plin, ki bi spremenil celo pokrajino v popolno puščavo. V zavezniških državah se je koncem vojne mnogo govorilo o strupenih plinih, vendar pa je šele slučaj s prof. Lefroyem pokazal, kako strašne so perspektive bodoče vojne.

Kje je avtor?

V Wyndham - Theatre so igrali delo Alfreda Gutfreya, katerega predmet je ženska nezvestoba. Starec odpušča svoji mladi ženi vse grehe. Stvar je obdelana že tako, da preseda vsakemu pametnemu človeku.

Angleži so pričakovali, kaj vendar bo novega v Gutfreyevem igri. Ali nastopil je starejši varani mož, mlada žena in domači prijatelji, ki jo odpelje v drugem dejanju. V tretjem dejanju se skesana Magdalena vrača in v četrtm jej mož odpušča beg od doma. V gledališču navzoče občinstvo je godrnjalo že pri prvem dejanju, po drugem pa je nastal velik vihar ogorčenja nad tako bedasto vsebino vzporedne igre. Po tretjem dejanju je zagrmel iz neke lože glas. Dosti je! Ne potrebujemo četrtega dejanja! Pred vojno bi ne igrali take gluposti. Mnogi so pritrjevali, ali izvršilo se je vendarle tudi četrto dejanje. Potem pa je bilo dosti potrpljenja.

Kje je avtor? Sem z njim! Vse vprek je kričalo in zahtevalo, da se prikaže na odru avtor, da ga primemo sramežljive in ozmerjajo. Igralec in igralka, ki sta imela glavno vlogo, sta trdila, da sta ona kriva, ako ni bilo kaj vse občinstvu. Vedno še so zahtevali videti avtorja, ki je pa tačas pri neklih stranskih vratih pobegnil na varno.

Glavni urednik:
RASTO PUSTOSLEMSEK.
Odgovorni urednik:
VLADIMIR KAPUS

To in ono.

Senzacionalni samomor v Monte Carlu.

V Monte Carlu, v slovitim tamkajšnjem parku, je te dni zopet počil strel in razburil mednarodne lahkoživce, ki sedaj privlačijo pomlad na južnofrancoski obali. Park slovi po celem svetu tako radi svoje botanične krasote, kakor tudi radi številnih samomorov. Čim mednarodni elegant za pravi na ruleti svoje premoženje in ne najde izhoda iz obubožanosti, gre v park in si ustrelil kroglo v telo. Topot ni šlo za mednarodnega lahkoživca in razuzdanca, nego za sina bogatega pariškega industrijalca, ki ga je nesrečna ljubezen poglala v smrt. Nesrečni mladenič se je bil zaljubil v mlado, izredno krasno Dunajčanko, ki pa ga je odbila. Ohola dama, ki je idealnega mladeniča poglala v smrt, se imenuje Lidija Nagel. Je to že drugi mož, ki ga je tirala s svojo nenaklonjenostjo v smrt. Mlada, izredno krasna žena, je hčerka dunajskega odvetnika in nečakinja slovitke krasotice »Marie Johanne«. O poslednji je znano, da se je najprvo omožila z opernim pevcom Piccaverjem, nato z ogrskim sportnikom Jakabijem in končno se je ločila od romunskega bojarja in veleposelnika Sturdze. Kakor nečakinja, je želela tudi Lidija igrati v življenju in v javnosti veliko vlogo. Z bogato omočitvijo se je želela rešiti malenkostnih, malomeščanskih razmer. Cel štab oboževalcev in bil gospodinj Lidij stalno za petami in ji dvorili. Po nasvetu nečaknje Martije je izbrala najbogatejšo snubco. Ožja izbira je padla na berlinskega fabrikanta Lercha in na Dunajčana Kurta Naglja. Končno se je odločila za mladega Dunajčana. Poroka se je vršila pred nekako šestimi meseci. Mož je obdal oboževano ženo z blestom, ki mu ga je dovoljevalo njegovo bogastvo. Lidija pa kljub temu ni bila srečna. Zlasti se je upirala misli, da bi morala tako mlada postati mati. O tem je obvestila tudi svojega moža: ni mu prikrivala svoje odvrtnosti proti nosečnosti in otrokom. Tako je mladi Nagel opazil na ženi lastnosti, ki so ga globoko razžalostile, Ljubil pa jo je vseeno

do blaznosti. Ko se je neki večer vrnil domov, ni več našel žene. Na mizici je zagledal nemo, v katerem mu sporeča, da se je podala v sanatorij v Salzburg, da si odpravi plod. Nesrečna moža se je polastila splošna razburjenost. Vedel se je kot blazen. Nekega dne je tudi on izgnan iz Dunaja in se potepal po Italiji. Njegovi sorodniki so zamaš popravljali za njim. Nekega dne so prejeli pismo, ki ga je bil naslovil na Lidijo in ki ga je ta žena vrnila staršem, ne da bi ga bila odprla. V tem pismu je Nagel sporočil ženi, da gre v smrt. Komaj so sorodniki od mladega Naglja sprejeli to pismo, je prispela iz južne Tirolske vest, da se je tamkaj usmrtil in da je bil na mestu mrtev. Nagel ni zapustil nobenega naslednika. Ko je Lidija odpravila svoj telesni plod in zapustila sanatorij, odšla je na franosko reviero, kjer je postala kmalu središče mondenskega interesa. Vsled nezkušenosti je postala najprvo žrtve dveh mednarodni pustolovcev, ki sta jo izkoristila. Kmalu je prispela iz Budapeste tiralica za tema dvema pustolovcema, ki je rešila Lidijo izkoristit. Ravno v tem času pa se je vanjo nesmrtno zaljubil mladi sin pariškega fabrikanta. Poklanjal ji je dragocena darila, dragulje, briljante itd. Ko je stopil pred Lidijo in jo zaprosil za roko, mu jo je odbila. Iz tuge nad nesrečnim koncem svoje ljubezni je mladi fabrikant postal smrtno bol in si poglaval kroglo v srce. Lahkoživka Lidija si ne beži radi te smrti glave. Kje naj pozabi svoje ljubezenske dogodivščine? Kje naj pozabi svojega moža, ki je bil poklonil nesrečni ljubavnik iz Pariza...

Strašna perspektiva bodoče vojne.

Iz Londona poročajo: V South Kensington bi bil neki profesor kmalu izgubil življenje pri poskusu s plinom, ki je tako za hrbten, da ga človek ne čuti v zraku, vendar pa povzroča takojšnjo smrt, ker uniči pljuča. Pod vplivom tega opasnega plina nastopi takoj takozvana pneumonija. To je isti plin, ki so ga odkrili angleški kemiki

Specijalna mehanična delavnica za popravo pisalnih, računskih in drugih strojev LUDOVIK BARAGA, Ljubljana, Selenburgova ulica.

Najstarejša slovenska?
gleskarska in litarska delavnica
Ivan Bricek, Dunajska c. 19,
se priporoča, izvršitev točna, cene
zmerne. 1792

J. Stjepušin
Sisak
preporuča
najbolje tabure, žice,
partiture i ostale
potrebštine za
svo glas-
bilo. 51 L

Srebrne krone
plačuje najdražje trdka
Jos. Selovin-Cuden, Ljub-
ljana. 979

Predtiskanje
ročnih del najmodernejših
vzorcev po izvanredno
nizkih cenah. — Pred
Škofijo 1/L 61/L

Najceneje
se podpletajo raznovrstne
nogavice. — Pred Škofijo
1/L 60/L

FR. P. ZAJEC
izprava optik
Ljubljana
Starl trg št. 8.

Svilene klobuke,
okrašene, od 200 Din na-
prej v raznih barvah
prodaja Minka Horvat,
modistka, Ljubljana, Ste-
ri trg. 62/L

Gostilna,
prvovrstna, v lepem pro-
stnem mestu Slovenije,
se vsled bolezni lastnika
odda z vsem inventar-
jem podjetnemu, kavcijo
zmoženemu gostilničarju,
takoj na račun. Ponud-
be pod »Prvovrstna go-
stilna/1017« na upravo
»Slov. Nar.« 1017

»Gon«,
nov preiskusen in edino
siguren lek proti kapa-
vici (tripier) ter zastore-
lemu (kroničnemu) tri-
perju ter vnetju meh-
ja. Za popolno ozdrav-
ljenje treba šest lončkov.
Vsak lonček s navodilom
stane 45 Din. — Proizva-
ja in po pošti razpošilja
tudi na zdravniški pred-
pis lekarna Penič, Zagre-
b, prešič, Hrvatska 99/T

Otroški vozički
sportni in luksuzni, po naj-
nižji ceni in največja za-
loga. Prodaja na obroke,
ceniki franco. — Trgovna
F. B. L., tovarna dvorak
n otroških vozičkov, Ljub-
ljana, Karlovska c. 4. 66 L

Boljša kuharica
se sprejme k mali družini
za dopolnanske ure. Naslov
pove uprava Slov. Naroda.

Suhe mavrohe ali smrčke
Kupci smo tu-
di za suhe go-
be jurčke.

SEVER & COMP.,
OTL Ljubljana.

VSAKOVRSNE KLOBUKE
Nakitene od Din 120.—
naprej pri STUCHLY-
MASCHKE. Ljubljana,
Z'avska ulica. 69/L

Vabilo
na redni občni zbor
Okrajne posetnice v
Ormožu, reg. zadruga z
ncom. zavezo, ki se bo vršil
v torek, dne 21. aprila
1925 ob polu 14. pop. v
sejni sobi Okrajne poseti-
nice. — Dnevni red 1. Po-
zdrav predsednika. 2. Po-
ročilo načelnika o letnem
računu za l. 1924. 3. Po-
trienje letnega računa. 4.
Nadomestna volitev v na-
čelnstvo in nadzorstvo. 5.
Skupščina. — Pripomba:
Ako bi ob zgoraj določen
uri ne prišlo zadostno šte-
vilo zadržnikov, da bi bil
občni zbor sklepčen, se vrši
ob 14. istega dne v istih
prostorih in po istem dnevnem
redu v smislu § 29 zadr.
pravil drugi občni zbor, ki
je sklepčen pri vsakem šte-
vilu navzočih zadržnikov.
1040 Načelnstvo.

Pri »Solincu«
za vodo! K. Widmayer.
Perilo za gospe, gospe
in otroke. Vsa oprava za
novorojenčke. Venčke za
neveste in barmanke. —
Edina zaloga abtahov
(peče). Kravate, nogavice,
rokavice, obleke za otroke
itd. Tovarniška zaloga
vseh vrst pletenega
blaga. Vaskovrstne jopi-
ce in jumperji en gros —
en detail! 83/L

IVAN ZAKOTNIK LJUBLJANA
Dunajska cesta št. 48
Telefon 379 mestni tesarski mojster
Telefon 379
Vaskovrstna tesarska dela, moderna lesene stavbe, ostrežja za pa-
lače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla
stopnice, lednice, paviljoni, verande, lesene ograje itd.
Gradba lesenih mostov, jezov in mlinov.

Parna žaga. 101 T **Tovarna furnirja.**

Brača Kolländer (Subotica)

preporučuju bogato skladište perja za jorgane i jas-
tuke od najjeftinije do najfinije vrste. Najbolje poznata
ekspert firma, potpunu garanciju pruža. — Brza i tačna
posluga. 54 L

Damski klobuki in slamniki!
Najmodernejši modeli! Zalni klobuki!
Velika izbora! Popravila najceneje!
Modni salon IVANKA STEGNAR
LJUBLJANA, Rimska cesta št. 10. 947

Kompanjona
sa 100.000 Din traži manja industrija pokućstva i drvene robe u
Zagrebu, poželjno ako je isti trgovac drvom i posjeduje drvo, jer,
imaćem dobru priliku, da drvo brzo rasprodaćem. — Ponude na
PUBLICITAS d. o. g., glasni zavod, Zagreb, Gundulićeva ulica 11
pod „Za-4725“ 1039

Budimpeštanski
mednarodni velesejem,
od 18. do 27. aprila 1925
ki ga je aranžirala 159 T
Trgovsko obrtniška komora v
Budimpešti.
Olajšave pri voznih kartah in potnih listih.
3 pojamili službi: Beograd: Dr. Geza Szilgyi, Strahinica bana
13/a. — Split: Ured za vozne karte. — Skopje: Chambor
de Commerce et d'Industrie. (Trg. i industr. komora). — Cen-
tralni urad: Budapest, V., Szemere u. 6.

INDUSTRIJSKE POTREBŠTINE

vsake vrste
gaterske žage
okrajne žage
klingerit
zguščila
šmirkove ploče
tevt mast
ollander olje
mazalica
plinske cevi
siderorci
jermeni
slat
pumpe
armature
gumene cevi
milinska svila
čolčna užeta
i. t. d.

R. i A. GORJAN
Inženjeri
ZAGREB
Boškovičeva ulica št. 2-6
MAŠINE

vsake vrste
lokomobil
motori
gateri
drobnjanki
bandžage
i. t. d. 52 L

Umetniške razglednice
100 komadov a Din 35.— naprej priporoča
Narodna knjigarna, Ljubljana, Prešernova ul. 7.